NETOPÝREK NIK

Nizozemsko / Lucembursko / 2024 / 75 minut / režie Patrick Raats, Sarah Sutter / doporučený věk 5+ / trailer filmu naleznete zde /

Autorka materiálů: Bc. Tereza Nová

Před projekcí

Před projekcí se s dětmi zaměříme na plakát filmu. Je krásně barevný a s roztomilými postavami z filmu. Tímto již děti zaujmeme. Pojďme v nich však také rozehrát fantazii. O čem film asi bude?

- Ptáme se dětí, jaká zvířata vidí na obrázku. Jsou tam netopýři, exotický pták / papoušek a krysa.
- Povídáme si o tom, zda děti již měly možnost vidět některé z těchto zvířat ve skutečnosti, třeba v ZOO. V pražské ZOO je například tunel, ve kterém volně létají kaloni (druh netopýra).
- Pojďme si trochu domyslet, co se to na obrázku děje: Kdo je rodina, kdo jsou přátelé? Roztažená křídla mohou působit jako vřelé chytnutí se za ramena. Krysa také vypadá jako kamarád, který nabízí sýr. Za touto trojicí je navíc srdce. Ale rodina netopýrka je v dáli. Ptáme se dětí, jak to na ně působí.

Po projekci: Příběh filmu

Malý netopýr Nik není právě chloubou své rodiny. Nejenže se bojí tmy, ale nadto i rád a dobře zpívá, což jeho otci a bratrům připadá přinejmenším divné. Zpěv je přece pro ptáky, a to jsou, jak je dobře známo, nejzavilejší nepřátelé netopýrů. A když se Nik seznámí s exotickou ptačí slečnou Sheridou, je z něj už úplný vyvrhel. Nik bude potřebovat všechnu odvahu, kterou dokáže sebrat, aby zachránil svou novou kamarádku a dokázal jí i své rodině, že je statečnější, než si mysleli. (AČFK)

Po projekci se dětí prvně ptáme, zda jim příběh Nika připomněl i něco, co se týká jich samotných. Osamění? Pocity zmatení? Pocit, že nikam nepatřím? U nejmenších dětí můžeme rozebrat kamarádství, hádky s přáteli. Jak je nakonec vyřešili? Můžeme si také popsat, co znamená **odpuštění**, když má někdo někoho skutečně rád.

Konkrétně si s dětmi můžeme rozebrat tyto pocity:

NIK A JEHO RODINA – tam se Nik cítí jako vyvrhel. Bojí se tmy, a přitom jako netopýr by měl ve tmě lovit a žít. Je z toho zmatený. Má se za slabocha, který nikdy nic nedokáže. Necítí se v rodině zrovna dobře přijímán.

NIK MÁ POCIT, ŽE S NÍM NENÍ NĚCO V POŘÁDKU – krásná ukázka problému **očekávání**. Od Nika se očekává, že bude odvážným nočním lovcem. Ale očekávání své rodiny nesplňuje a má pocit, že je špatný. S tímto tématem můžeme s dětmi citlivě (úměrně věku) pracovat a dodat jim sebedůvěru. Protože očekávání jiných lidí **není** jejich problém.

NIK SE CÍTÍ DOBŘE S CIZÍMI PTÁKY – našel si své místo mezi přáteli, kterých se jeho rodina bojí. Ne vše cizí je hned strašidelné. Nik má pocit, že je dobře přijímán, dokonce milován.

VYPRÁVĚJ PŘÍBĚH DLE VÝVOJE HLAVNÍ POSTAVY – tento úkol můžeme dát dětem od 7 či 8 let. Děti se soustředí hlavně na postavu Nika. *Jaký je na začátku? Co se stane? Jak na to zareagoval? Co se stalo potom? Jaké city v sobě Nik objevil? Jakým se najednou Nik stal? Proč ta změna? Apod.*

Dále můžeme rozebrat další postavy:

Nikův **tatínek** na začátku vůbec nepůsobí mile. Ptáme se dětí, jak na ně působil a jak se jejich názor na tatínka změnil. A stalo se jim někdy něco podobného v životě? Že se někoho bály, ale později zjistily, že je to vlastně fajn člověk? Zaměříme se také na postavu **Sheridy**. Zde se nám otevírají dvě zajímavá témata: Co vše je ochotná Sherida udělat pro vítězství a také téma **využití** někoho ke svému dobru. Vysvětlíme dětem (úměrně věku), jak může využití vypadat. Třeba mezi kamarády. Kondor velmi dlouho rozmýšlí, kdy se vydá na cestu do rodných hor. Ptáme se dětí, jak je těžké se někdy skutečně **rozhodnout** udělat takový velký krok. Třeba jen zvolit si kroužek, do kterého budu chodit. Není to volba mezi dvěma možnostmi, ale spíše rozhodnutí udělat něco, co už chci udělat déle. „Chci chodit na fotbal, ale docela se mezi ty kluky bojím jít.“

Zvířata

Pojďme se podívat na všechna zvířata, která ve filmu vystupují.

- Druhy ptáků: racek,kondor, kiwi, tukan, sova sněžná, výr, kakadu, papoušek ara, drobní exotičtí ptáci a další.
- Děti možná měly možnost prohlédnout si voliéry v různých kontaktních ZOO. Zároveň se i mohly setkat s různými vycpanými ptáky. Jako je to u muže, který ve filmu ptáky zabíjí. Můžeme dětem vysvětlit, že mnohdy se takto vycpávají i ptáci a jiná zvířata pro vědecké účely nebo do muzeí a jde o nalezené mrtvé exponáty. V dnešní době se zvířata již cíleně pro muzea a vědecké účely nezabíjejí.
- **Echolokace** - vysvětlíme si s dětmi, jak funguje tato úžasná vlastnost netopýrů. **Jednoduché vysvětlení malým dětem:** Netopýři se v noci neřídí očima, ale ušima. Vydávají jemné pískání (pro nás neslyšitelné), a toto pískání se odráží od věcí – od stromu, hmyzu apod. a vrací se zpět k netopýrovi jako ozvěna. Netopýr tak pozná, kde přesně daná věc je. Je to, jako když hodíme míček na zeď se zavřenýma očima a posloucháme, jak se odrazí. Tak poznáme, jak daleko zeď asi je. Echolokaci mají i

delfíni, velryby nebo některé druhy myší. Zkusíme si s dětmi projít knihovnu a najít zajímavosti o netopýrech.

Odvaha být sám sebou!

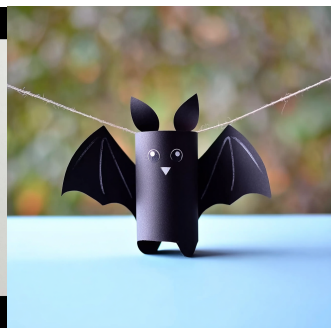
Pojďme si vytvořit příjemný bezpečný debatní kroužek.

- Jistě každé dítě zažilo výsměch. Rozebereme si s dětmi pocity, které při tom cítí: stud? vztek? smutek? Pro tento kroužek doporučujeme *Knihu pocitů* (Ester Stará, Jana Draberová).
- Vedl ten výsměch až k nějaké změně, kterou dítě udělalo v podstatě proti své vůli? Změna oblečení. Změna zájmového kroužku. Vyhýbání se kamarádům apod.
- Jak se při takovém výsměchu svých bratrů zachoval Nik? V čem nám může být příkladem?
- Důležité je i téma podpory. Nik podpořil svou kamarádku. Probereme si, jak je to podstatné v rodině i mezi přáteli.
- Pobídneme děti, aby pochválily samy sebe: Řekni pár hezkých slov nebo vět o sobě.
- A totéž pak mohou děti říci o svých kamarádech. Proč s nimi tráví čas? Co na nich mají nejraději?

Pojďme spolu tvořit!

1. Můžeme si s dětmi vyrobit papírového netopýra z toaletní ruličky nebo na špejli.

2. Vysvětlíme si, co je to mýtus, a povídáme si o mýtech o netopýrech. Jsou považováni za temná zvířata. Často jsou spojeni s nějakým zlem. Nejznámější upír Dracula se měnil v netopýra (série animovaných filmů *Hotel Transylvánie*).
    a. Doporučené knihy: *Netopýr Warren: vzhůru nohama* (vhodné i pro menší děti, obrázková kniha)
    b. *O netopýrovi, který měl noční můry* (vhodné i pro menší děti, obrázková kniha)

3. Pobídneme děti, aby si zazpívaly písničku, která zazní ve filmu. Každé dítě si může vymyslet svou melodii třeba podle toho, jak se cítí, nebo podle své vlastní charakteristiky: Takový jsem já! Děti mohou vesele zpívat, pištět nebo třeba i rapovat. Nenutíme děti do zpěvu, klidně si mohou písničku jen doma v klidu samy recitovat jako báseň.

Tráva nechutná-li krávě,

když ryba vodu nesnáší, tak divná je,

jen k smíchu prý, a překáží.

Kohout kokrhá-li stěží,

žába kvákat odmítá, tak divní jsou,

jen k smíchu prý,

všichni jim říkají, že to tak nemá být.

A když kůň neběhá a opice srandu nedělá,

pak raději zmiz, možná lépe uděláš.

Když netopýr nemá tmu rád,

nikdo nechce si s ním hrát.

Tak divný je, jen k smíchu prý, a překáží.